

Stuttgart, 28.11.25

Ύστερα από το καλωσόρισμα

Να βλέπουμε τα πράγματα από διαφορετικές οπτικές γωνίες και παράλληλα να διατηρούμε την ενότητα.

Nach dem Willkommensessen

Die Dinge aus unterschiedlichen Blickwinkeln betrachten und trotzdem zusammenhalten.

Dr. Konstantin Karras

Αγαπητοί φίλοι,

η εκδήλωση « Τραπέζι καλωσορίσματος » προς τιμήν του νέου Γενικού Προξένου μας, κ. Δημήτρη Δασκαλάκη, ήταν μια μεγάλη επιτυχία. Θα ήταν ακόμα καλύτερα αν παρευρίσκονταν και οι τρεις ελληνικές κοινότητες. Είχα προσκαλέσει τις τρεις ελληνικές κοινότητες που διαδραμάτισαν πολύ σημαντικό ρόλο στην ίδρυση της Ομοσπονδίας Ελληνικών Κοινοτήτων στη Γερμανία (ΟΕΚ). Καμία από τις τρεις δεν ήρθε. Οι σημερινοί πρόεδροι των κοινοτήτων δεν φαίνεται να έχουν συνειδητοποιήσει ότι οι οργανώσεις τους είναι οι μόνες που έχουν κατοχυρώσει στα καταστατικά τους την εκπροσώπηση όλων των Ελλήνων της πόλης ή της περιοχής τους. Προφανώς, πολλοί άνθρωποι δεν κατανοούν το ίδιο πράγμα με τον όρο «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ». Τους συνιστώ να ανατρέξουν στο Μπαμπινιώτη.

Ο καθένας είναι ελεύθερος να ιδρύσει ένα σύλλογο. Σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, αρκούν επτά άτομα για να ιδρυθεί ένας σύλλογος. Ωστόσο, μόνο μια ένωση που εκπροσωπεί ρητά όλους τους Έλληνες μπορεί να ονομάζεται ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Ένας σύλλογος του ΚΚΕ εκπροσωπεί τους φίλους του ΚΚΕ. Το ίδιο ισχύει και για έναν σύλλογο της ΝΔ ή του ΠΑΣΟΚ. Ένας τέτοιος σύλλογος δεν μπορεί όμως ποτέ να ονομάζεται «ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ». Το τελευταίο είναι δυνατό μόνο όταν οι ψηφοφόροι έχουν να επιλέξουν μεταξύ πολλών ψηφοδελτίων. Ή εναλλακτικά. Αυτό όταν ο ψηφοφόρος επιλέγει τρεις ή τέσσερις υποψηφίους από μια κοινή λίστα υποψηφίων.

Πριν από 50 χρόνια στη Στουτγάρδη υπήρχε ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Κάθε ένα από τα παραπάνω πολιτικά κόμματα είχε τουλάχιστον 1.000 μέλη. Και όλα εκπροσωπούσαν στο διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΣ. Ήταν η εποχή που όλες οι άλλες εθνότητες μεταναστών στη Στουτγάρδη μας ζήλευαν. Ναι. Τότε ήμασταν μια ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ. Σήμερα μπορούμε και πρέπει να γίνουμε ξανά. Αυτό θα το

πετύχουμε αν ενώσουμε τους απογόνους των πρώτων μεταναστών εργατών και τους νεοαφιχθέντες μετανάστες της κρίσης. Πρέπει να αποτρέψουμε την πλήρη αφομοίωση των ενσωματωμένων Ελλήνων και να λάβουμε υπόψη τα προβλήματα των νεοαφιχθέντων. Πρέπει να βρούμε μαζί τον τρόπο για να το πετύχουμε αυτό. Η ΕΕΕΔ.ΒΒ θα ασχοληθεί με αυτό το θέμα στην επόμενη επιστημονική ημερίδα. Θα προσπαθήσουμε να προσκαλέσουμε ως ομιλητές τους δύο διακεκριμένους πανεπιστημιακούς, τον Βασίλειο Φθηνάκη από το Μόναχο και τον Μιχαήλ Δαμανάκη από την Κρήτη.

Παραθέτω μερικά στοιχεία, για να καταλάβουμε περί τίνος μιλάμε:

Εκτός Ελλάδας, σε όλο τον κόσμο, ζουν περίπου 6 εκατομμύρια άνθρωποι ελληνικής καταγωγής. Από αυτούς, 1,2 εκατομμύρια είναι ηλικίας μεταξύ 3 και 18 ετών. Πρόκειται, δηλαδή, για μαθητές σχολικής ηλικίας με την ευρύτερη έννοια.

Σύμφωνα με τις ομοσπονδιακές στατιστικές του Δεκεμβρίου 2024, στη Γερμανία ζουν περίπου 366.000 άτομα με ελληνικό διαβατήριο. Περίπου 120.000 άτομα έχουν ελληνικές ρίζες. Συνολικά, ο αριθμός τους ανέρχεται σε 480.000, εκ των οποίων περίπου 90.000 είναι ηλικίας μεταξύ 3 και 18 ετών.

Σύμφωνα με τις τρέχουσες ομοσπονδιακές στατιστικές, στη Βάδη-Βυρτεμβέργη ζουν 77.500 Έλληνες. Αν προσθέσουμε τους περίπου 25.000 ανθρώπους με ελληνικές ρίζες, τότε ο συνολικός αριθμός ανέρχεται σε περίπου 100.000, εκ των οποίων περίπου 19.000 είναι ηλικίας μεταξύ 3 και 18 ετών.

Στη Στουτγάρδη ζουν περίπου 17.000 Έλληνες και συνολικά περίπου 21.000 άνθρωποι με ελληνικό υπόβαθρο. Αυτό σημαίνει ότι περίπου 4.000 από αυτούς είναι ηλικίας μεταξύ 3 και 18 ετών.

Με βάση αυτά τα στοιχεία, πρέπει να βρούμε τον δρόμο ο οποίος με τη βοήθεια των νέων τεχνολογιών, θα μας οδηγήσει στην επιτυχία. Να μπορέσουμε να προσφέρουμε σε όσο το δυνατόν περισσότερα παιδιά ελληνικής καταγωγής στη διασπορά τη δυνατότητα να μάθουν την ελληνική γλώσσα και τον ελληνικό πολιτισμό, καθώς και να μελετήσουν την ελληνική φιλοσοφία, ιδίως τα έργα του Σωκράτη, του Πλάτωνα και του Αριστοτέλη.

Είναι ανάγκη να γνωρίζουν αυτά τα παιδιά ότι οι πρόγονοί τους στην αρχαιότητα έκαναν κάτι πολύ μεγάλο. Το λέω αυτό με τη λέξη «δημοκρατία». Αυτή η γνώση τους κρατά αφενός δεμένους με την Ελλάδα και αφετέρου ενισχύει την αντίληψή τους για τη δημοκρατία. Τουλάχιστον αυτή είναι η ελπίδα μου.

Πριν από 60 χρόνια, το 1965, έγινα μέλος της ΕΚΣ. Ένα χρόνο αργότερα ιδρύθηκε η ομοσπονδία ΟΕΚ. Πολλές ελληνικές κοινότητες στη Γερμανία, καθώς και η ΕΟΚ, ιδρύθηκαν με πρωτοβουλία του ΚΚΕ. Τον Απρίλιο του 1967, η δημοκρατία στην Ελλάδα αντικαταστάθηκε από μια στρατιωτική δικτατορία. Ήταν πολύ σημαντικό που είχε ιδρυθεί προηγουμένως η ΟΕΚ, ώστε να μπορέσει να αγωνισθεί ενάντια στη δικτατορία. Η ΟΕΚ ανέλαβε την οργάνωση και τη καθοδήγηση των αντιστασιακών επιτροπών. Κατά τη διάρκεια της δικτατορίας, από τον Απρίλιο του

1967 έως τον Ιούλιο του 1974, οι κοινότητες είχαν λίγα μέλη. Σχεδόν όλοι ήταν μέλη του ΚΚΕ ή φίλοι του ΚΚΕ. Οι άνθρωποι φοβόντουσαν για τα μέλη της οικογένειάς τους που ζούσαν στην Ελλάδα.

Με την επιστροφή της δημοκρατίας στην Ελλάδα, σύμφωνα με τη βούληση του ΚΚΕ, όλες οι ελληνικές κοινότητες έπρεπε να ανοίξουν τις πόρτες τους σε όλα τα άλλα πολιτικά κόμματα και ομάδες. Εμείς, δηλαδή οι οπαδοί του ΚΚΕ, έπρεπε να απευθυνθούμε στα άλλα κόμματα και να τα πείσουμε να ενταχθούν στην Κοινότητα. Αυτό ακριβώς κάναμε. Η επιτυχία ήταν τεράστια. Σε όλη τη Γερμανία ιδρύθηκαν πάνω από 150 Κοινότητες. Στη δεκαετία του 1980, η ΕΚΣ είχε πάνω από 5.000 μέλη. Σχεδόν οι μισοί Έλληνες κάτοικοι της Στουτγάρδης ήταν μέλη της ΕΚΣ. Αυτό οφείλεται κυρίως στην τότε ηγεσία του ΚΚΕ με επικεφαλής τον Χαρίλαο και την Αλέκα. Αλλά και στην ομάδα του ΚΚΕ στη Γερμανία. Τηλεμάχος. Για τη μεγάλη επιτυχία στη Στουτγάρδη, οι τότε φίλοι του ΚΚΕ, χωρίς να θέλουμε να γίνουμε αλαζονικοί, συνέβαλαν και αυτοί με ένα μικρό πετραδάκι.

Και σήμερα; Τι κάνει σήμερα η ηγεσία του ΚΚΕ; Αγαπητέ Δημήτρη; Τι κάνουν οι φίλοι του ΚΚΕ στη Γερμανία, και ιδιαίτερα στη Στουτγάρδη;

Φυσικά, τα ίδια ερωτήματα πρέπει να τεθούν και στα άλλα πολιτικά κόμματα. Και αυτο το κάνουμε με το να ζητάμε να ιδρύσουν ένα υπουργείο για τον Απόδημο Ελληνισμό και να αναβιώσουν το ΣΑΕ.

Στις 12 Φεβρουαρίου 2026, η ΟΕΚ θα γιορτάσει τα 60 χρόνια της. Θεωρώ την ΟΕΚ ως παιδί του ΚΚΕ. Θα ήταν ωραίο αν το ΚΚΕ σκεφτόταν και ένα δώρο. Για παράδειγμα, αναλαμβάνοντας την επετειακή ομιλία. Θα το κοινοποιήσω στον Γενικό Γραμματέα.

Θα προσπαθήσω να πείσω το τωρινό διοικητικό συμβούλιο της ΟΕΚ να προγραμματίσει μια τέτοια εκδήλωση. Αν όχι, τότε ίσως οι τρεις ιδρυτικές κοινότητες της Στουτγάρδης, του Waiblingen και του Sindelfingen-Böblingen. Αν ούτε αυτό πετύχει, ως πρώην και νυν επίτιμος πρόεδρος της ΟΕΚ πρέπει κάτι να σκεφτώ.

Θα χαρώ αν αυτή η επιστολή προκαλέσει ή γίνει αιτία θετικών αλλαγών στον τρόπο δουλειας. Στην ΟΕΚ, στις ελληνικές κοινότητες και στους ελληνικούς συλλόγους γονέων.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω ιδιαίτερα τον απο την μακρινή Τανζανία ξαφνικό μας καλεσμένο, τον επίσκοπο Χρυσόστομο. Μόλις τον είδα, κατάλαβα ότι πρόκειται για μια ενδιαφέρουσα προσωπικότητα. Άκουσα την εξαιρετική ομιλία του στους χώρους του « Κοσμά του Αιτωλού » και είμαι απόλυτα πεπεισμένος για το καλό και σημαντικό έργο που επιτελεί εκεί. «Οι άνθρωποι στην Τανζανία είναι πολύ φτωχοί, αλλά πολύ καλλιεργημένοι. Και παρά τις όποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν καθημερινά, έχουν, σύμφωνα με μια παγκόσμια συγκριτική μελέτη, το πιο όμορφο και εγκάρδιο γέλιο», μας είπε ο Χρυσόστομος, μεταξύ πολλών άλλων, άγνωστων σε μένα, ιδιοτεροτήτων.

Όλα τα προγράμματά του αξίζουν υποστήριξη, αλλά ένα από αυτά με εντυπωσίασε ιδιαίτερα. Πρόκειται για τη διάσωση νεαρών μητέρων που πεθαίνουν κατά τον τοκετό λόγω έλλειψης υποστήριξης. Σκέφτηκα πως θα μπορούσα και εγώ να προσφέρω μια βοήθεια. Το γεγονός ότι ο Χρυσόστομος με αποδέχεται πλήρως, εμένα, τον βιολόγο που δηλώνει δημοσίως και γράφει στο βιβλίο που του χάρισα, ότι ο άνθρωπος δημιούργησε τον Θεό και όχι αντίστροφα, μαρτυρεί το μέγεθος αυτού του ανθρώπου.

Πριν φύγουμε από το Kachelofen-κελάρι στις 25.11.25, ο γνωστός σε όλους μας, συμπαθής κιθαρίστας Δημήτρης Τσάκνης μας πρότεινε να συναντηθούμε όλοι μαζί σε μια μουσική βραδιά. Ο Γιάννης Μπάνιος συμφώνησε αμέσως και ο επιχειρηματίας Πέτρος Βογιατζής, όπως φάνηκε από την έκφραση του προσώπου του, θα είναι ο χορηγός.

Ένα πολύ όμορφο κλείσιμο του φιλόξενου τραπεζιού μας προς τιμήν του νέου Γενικού Προξένου μας, Δημήτρη Δασκαλάκη. Είναι ο 17ος στην σειρά των Ελλήνων Προξένων που έχουν υπηρετήσει στη Στουτγάρδη από το 1960. Τους έχω γνωρίσει όλους. Αυτό δεν είναι ιδιαίτερο επίτευγμα από μέρους μου. Απλώς οφείλεται στο γεγονός ότι είμαι 20 x 4, όπως οι Γάλλοι πιστεύουν ότι έτσι μειώνουν την ηλικία τους.

Ραντεβού στην επόμενη φορά!

Με φιλικούς χαιρετισμούς

Κωνσταντίνος Καρράς

*****

Die Dinge aus unterschiedlichen Blickwinkeln betrachten und trotzdem zusammenhalten.

Liebe Freunde,

das „Willkommen-Trapezi“ zu Ehren unseres neuen Generalkonsuls Dimitris Daskalakis war ein voller Erfolg. Es wäre noch schöner, wenn auch die wichtigsten Organisationen, nämlich die griechischen Gemeinden, anwesend wären.

Aus einem besonderen Anlass hatte ich die drei griechischen Gemeinden eingeladen, die bei der Gründung des Verbandes Griechischer Gemeinden in Deutschland (OEK) eine sehr wichtige Rolle gespielt haben. Keine von diesen dreien ist gekommen. Den aktuellen Gemeindevorständen ist anscheinend nicht bewusst, dass sie die einzigen Organisationen sind, die in ihren Satzungen die Vertretung aller Griechen ihrer Stadt bzw. ihrer Region festgeschrieben haben. Offenbar verstehen viele Leute unter dem Begriff „KOINOTHTA“ nicht dasselbe. Denen empfehle ich, im Mpampiniotis nachzuschauen. Es steht jedem frei, einen

Verein zu gründen. Nach deutschem Recht genügen sieben Personen, um einen Verein zu gründen. Nur ein Verein, der ausdrücklich alle Griechen vertritt, darf sich jedoch KOINOTHTA nennen. Ein KKE-Verein vertritt die Freunde der KKE. Entsprechend gilt dasselbe für einen ND- oder einen PASOK-Verein. Ein solcher Verein darf jedoch niemals „KOINOTHTA“ heißen. Letzteres ist nur möglich, wenn sich die Wähler zwischen mehreren Wahlvorschlägen entscheiden müssen. Oder alternativ. Das ist der Fall, wenn der Wähler aus einem gemeinsamen Wahlvorschlag drei oder vier Kandidaten ankreuzt.

Vor 50 Jahren waren wir eine KOINOTHTA. In Stuttgart hatte jede der oben aufgeführten politischen Parteien jeweils mindestens 1.000 Mitglieder. Und alle waren im Vorstand der GGS vertreten. Es war die Zeit, in der uns alle anderen Gastarbeiterethnien in Stuttgart beneideten. Damals waren wir eine KOINOTHTA. Heute müssen wir es wieder werden. Das wird uns gelingen, wenn wir die Nachkommen der Gastarbeiter und die neu dazugekommenen Krisen-Einwanderer vereinen. Wir müssen sowohl die völlige Assimilation der integrierten Griechen verhindern als auch die Interessen der Neuankömmlinge berücksichtigen. Wie das gehen soll, müssen wir gemeinsam herausfinden. Die ΕΕΕΔ.ΒΒ wird sich bei der nächsten wissenschaftlichen Tagung mit diesem Thema befassen. Wir werden versuchen, die beiden hochrangigen Pädagogen Wassilios Fthenakis aus München und Michael Damanakis aus Kreta als Referenten zu gewinnen.

*Hier sind ein paar Daten, damit wir wissen, worüber wir reden:
Außerhalb Griechenlands leben, in der ganzen Welt verstreut, etwa 6 Millionen Menschen griechischer Abstammung. Davon sind 1,2 Millionen im Alter zwischen 3 und 18 Jahren. Das sind also Schulkinder im weitesten Sinne.*

In Deutschland leben laut der Bundesstatistik von Dezember 2024 etwa 366.000 Menschen mit griechischem Pass. Etwa 120.000 Menschen haben griechische Wurzeln. Insgesamt sind es somit 480.000, davon etwa 90.000 im Alter zwischen drei und 18 Jahren.

In Baden-Württemberg leben laut aktueller Bundesstatistik 77.500 Griechen. Zählt man die etwa 25.000 Menschen mit griechischen Wurzeln hinzu, dann sind es insgesamt etwa 100.000, davon etwa 19.000 im Alter zwischen 3 und 18 Jahren.

In Stuttgart leben etwa 17.000 Griechen und insgesamt rund 21.000 Menschen mit griechischem Hintergrund. Das heißt, etwa 4.000 davon sind zwischen 3 und 18 Jahre alt.

Anhand dieser Zahlen müssen wir herausfinden, wie wir mithilfe neuer Technologien möglichst vielen griechisch-stämmigen Kindern in der Diaspora das Erlernen der griechischen Sprache und Kultur sowie das Studium der griechischen Philosophie, insbesondere der Werke von Sokrates, Platon und Aristoteles, ermöglichen können.

Diese Kinder müssen wissen, dass ihre Vorfahren in der Antike etwas Großes geleistet haben. Ich nenne das Wort Demokratie. Dieses Wissen bindet sie einerseits mit Griechenland und andererseits wird ihr Demokratieverständnis verstärkt. So ist zumindest meine Hoffnung.

Vor 60 Jahren, im Jahr 1965, bin ich Mitglied der GGS geworden. Ein Jahr später wurde der Verband OEK gegründet. Viele griechische Gemeinden in Deutschland sowie die EOK sind auf Initiative der KKE gegründet worden. Im April 1967 wurde in Griechenland die Demokratie durch eine Militärdiktatur ersetzt. Es war sehr wichtig, die OEK vorher gegründet zu haben, um gegen die Diktatur kämpfen zu können. Die OEK übernahm die Organisation und Leitung des Widerstands. Während der Zeit der Diktatur von April 1967 bis Juli 1974 hatten die Gemeinden nur wenige Mitglieder. Fast alle waren KKE-Mitglieder oder KKE-Freunde. Die Menschen hatten Angst um ihre in Griechenland lebenden Familienangehörigen.

Mit der Wiederkehr der Demokratie in Griechenland sollten sich nach dem Willen der KKE alle griechischen Gemeinden den anderen politischen Parteien und Gruppierungen öffnen. Wir, also die KKE-Anhänger, sollten die anderen Parteien ansprechen und sie überzeugen, in die GG einzutreten. Das haben wir auch getan. Der Erfolg war überwältigend. In ganz Deutschland wurden über 150 GG gegründet. In den 1980er Jahren hatte die GGS über 5.000 Mitglieder. Fast die Hälfte der griechischen Einwohner Stuttgarts waren Mitglieder der GGS. Dies ist vor allem der damaligen KKE-Führung um Charilaos und Aleka zu verdanken. Aber auch der KKE-Gruppe in Deutschland. Tilemachos. Für den großen Erfolg in Stuttgart haben die damaligen Freunde der KKE, um nicht überheblich zu werden, auch einen kleinen Beitrag geleistet.

Und heute? Was macht die KKE-Führung heute? Lieber Dimitrios? Was machen die KKE-Freunde in Deutschland, speziell diese in Stuttgart?

Natürlich muss man dieselben Fragen auch den anderen politischen Parteien stellen. Das tun wir, indem wir von ihnen die Errichtung eines Ministeriums für die griechische Diaspora und die Wiederbelebung der SAE fordern.

Aam 12. Februar 2026 wird die OEK ihr 60-jähriges Jubiläum feiern. Ich betrachte die OEK als ein Kind der KKE. Es wäre schön, wenn die KKE auch über ein Geschenk nachdenken würde. Zum Beispiel durch die Übernahme der Jubiläumsrede. Das werde ich dem Generalsekretär mitteilen.

Ich werde mich bemühen, den aktuellen Vorstand der OEK mit der Planung einer solchen Veranstaltung zu überzeugen. Wenn nicht, dann vielleicht die drei Gründungsgemeinden Stuttgart, Waiblingen und Sindelfingen-Böblingen. Wenn auch das nicht klappt, werde ich als ehemaliger und nun Ehrenvorsitzender der OEK selbst etwas ausdenken.

Ich würde mich freuen, wenn dieser Brief etwas bewirken könnte. In der OEK, in den griechischen Gemeinden und in den griechischen Elternvereinen.

Ausdrücklich möchte ich mich bei unserem Überraschungsgast, Bischof Chrysostomos, bedanken, der aus Tansania zu uns gekommen ist. Ich habe gleich geahnt, dass es sich um eine interessante Persönlichkeit handelt. Ich habe seinen hervorragenden Vortrag in den Räumen von „Kosmas o Ätolos“ gehört und bin von seiner guten und sinnvollen Arbeit vor Ort voll überzeugt. „Die Menschen in Tansania sind sehr arm, aber hoch kultiviert. Und trotz all der Schwierigkeiten, mit denen sie tagtäglich zu kämpfen haben, haben sie, nach einem weltweiten Ländervergleich, das schönste, herzlichste Lachen“, erzählte uns Chrysostomos unter vielen anderen, mir unbekannten Besonderheiten.

Alle seine Projekte sind unterstützenswert, eines davon hat mich besonders beeindruckt. Es geht um die Rettung junger Mütter, die bei der Geburt ihrer Kinder wegen fehlender Unterstützung sterben müssen. Da habe ich über eine mögliche Unterstützung nachgedacht. Dass Chrysostomos mich, den Biologen, der öffentlich behauptet und in meinem Buch, das ich ihm geschenkt habe, schwarz auf weiß steht, dass der Mensch Gott erschaffen hat und nicht umgekehrt, voll akzeptiert, zeugt von der Größe dieser Person.

Bevor wir am 25.11.25 den Kachelofen verliessen, sagte der uns allen sympathische Gitarrenspieler Dimitris Tsaknis, wir sollten uns alle zu einem Musikabend treffen. Giannis Mpanios stimmte sofort zu und der Unternehmer Petros Vogiatzis wird, so sein Gesichtsausdruck, als Sponsor dabei sein. Ein schöner Abschluss für unser gemütliches Willkommens-Trapezi zu Ehren unseres neuen Generalkonsuls Dimitris Daskalakis. Er ist der 17. in der Reihe der griechischen Konsuln und Konsulinnen seit 1960 in Stuttgart. Ich habe sie alle kennengelernt. Das ist keine besondere Leistung von mir. Das liegt einfach daran, dass ich 20 x 4 bin, wie die Franzosen so schön ihr Alter herunterzudrücken glauben.

Bis zum nächsten Mal!

Mit freundlichen Grüßen
Konstantin Karras